

Информация за Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014 и Регламент (ЕС) 2024/590 Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година относно веществата, които нарушават озоновия слой, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1005/2009

Информираме Ви за влезнал в сила нов Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014 (Регламент). Регламентът има за цел да осигури:

- по-бързото намаляване на количествата внасяни и произведени флуоровъглеродороди (HFC);
- разширяването на квотната система по отношение на HFC;
- въвеждането на допълнителни забрани за оборудване, продукти и употреба на флуорсъдържащи парникови газове (F-газове);
- по-строги правила за предотвратяване на емисиите от продукти и оборудване;
- гладкото функциониране на F-газ портала;
- улесняване на митническия контрол и контрола на пазара;
- подпомагане на правилното прилагане на системата от квоти за флуоровъглеродороди.

Обръщаме внимание на някои важни изисквания към производителите и вносителите на F-газове:

- Квотата може да се разпределя само на производители или вносители, които имат установяване в рамките на Съюза. Ако не го направят, производителите и вносителите трябва да назначат изключителен представител с установяване в рамките на Съюза, който поема пълната отговорност за съответствие с настоящия регламент и с изискванията на Дял II от Регламент (ЕО) № 1907/2006 (Регламент REACH);

- Само производители и вносители, които имат опит в търговската дейност на химикали или в сервизното обслужване на хладилна, климатична или противопожарна техника или термопомпи за 3 последователни години преди периода на разпределяне на квотата, могат да подадат декларация, посочена в чл.17, параграф 3, или да получат разпределение на квота на тази основа. Комисията ще поиска от производителите и вносителите да представят доказателства в този смисъл, когато е необходимо;

- За целите на регистрация във F-газ портала, производителите и вносителите предоставят физически адрес, на който се намира предприятието и откъдето извършва дейността си. На един и същи физически адрес може да бъде регистрирано само едно предприятие;

- За целите на подаване на декларация за квота съгласно чл.17, параграф 3 и получаване на разпределение на квота съгласно чл.17, параграф 4, както и за целите на определяне на референтни стойности съгласно чл.17, параграф 1, всички предприятия, които споделят един и същи действителен собственик, се считат за едно предприятие. Само това предприятие, което е първото регистрирано във F-газ портала, освен ако не е посочено друго от действителния собственик, има право на референтна стойност съгласно чл.17, параграф 1 и на разпределение на квота съгласно чл.17, параграф 4 и обработване на данни за флуорсъдържащите парникови газове;

- Съгласно чл.11, параграф 3 от Регламента се забранява вносът, всяка последваща доставка или предоставянето на други лица, употребата, или износът на контейнери за еднократна употреба за флуорсъдържащите парникови газове, посочени в Приложение I и в раздел 1 от Приложение II, и техните смеси.

Също така е в сила и нов *Регламент (ЕС) 2024/590 Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година относно веществата, които нарушават озоновия слой, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1005/2009*. С този регламент се цели справяне с процеса на нарушаване на озоновия слой, с което да се допринесе за възстановяване на стратосферния озон, намаляване на глобалното затопляне, посредством залагане на условия за подобряване контрола и мониторинга по прилагането му, включително:

- опростяването на регистрацията за лабораторна употреба;
- премахването на квотната система;
- премахването на изключенията от забраните, които вече не са валидни (с изтекъл срок на прилагане);
- модернизирането и опростяването на ODS лицензионната система и др.

Използваме случая да напомним, че **31.12.2025г. е крайната дата** за употреба на халони за защита на кабинни помещения и екипажи и за употреба в наземни командни и комуникационни центрове, които са от основно значение за националната сигурност, съгласно *Приложение V „Видове употреба от критично значение на халони, според посоченото в член 9, параграф 1“ (т.4.2 и т.5 от таблицата) от Регламент (ЕС) №2024/590*. Съгласно дефиницията за „крайна дата“ (т.4 от Приложение V от същия регламент), след 31.12.2025г. не се разрешава използването на халони за посочените употреби и до тази дата следва да се предприемат действия за извеждане от употреба на съдържащите халони противопожарни системи или пожарогасители.

В паспортните данни на пожарогасителното оборудване, халоните могат да бъдат представени със следните наименования:

- Хладон 114B2, който съответства на Халон 2402 (Дибромтетрафлуоретан);
- Хладон 12B1, който съответства на Халон 1211 (Бромхлордифлуорметан);
- Хладон 13B1, който съответства на Халон 1301 (Бромтрифлуорметан).

При извършване внос/износ на самолети, снабдени с пожарогасители, работещи с (съдържащи или зависещи от) халони, съгласно *чл.13, параграф 2 и чл.14, параграф 3 от Регламент (ЕС) №2024/590* по време на митническия контрол на стоката е необходим лиценз за внос/износ, който може да се получи единствено чрез ODS лицензионната система/ODS Licensing System. Повече информация може да се намери на сайта на Комисията:

[https://climate.ec.europa.eu/eu-action/ozone-layer/business-portal\\_en](https://climate.ec.europa.eu/eu-action/ozone-layer/business-portal_en).

Информация за регламентите може да се намери на страницата на Министерство на околната среда и водите на следните интернет адреси:

<http://www.moew.government.bg/bg/vuzduh/fluorsudurjasti-parnikovi-gazove/normativni-aktove/> и <https://www.moew.government.bg/bg/vuzduh/vestestva-koito-narushavat-ozonoviya-sloj/normativni-aktove/>.